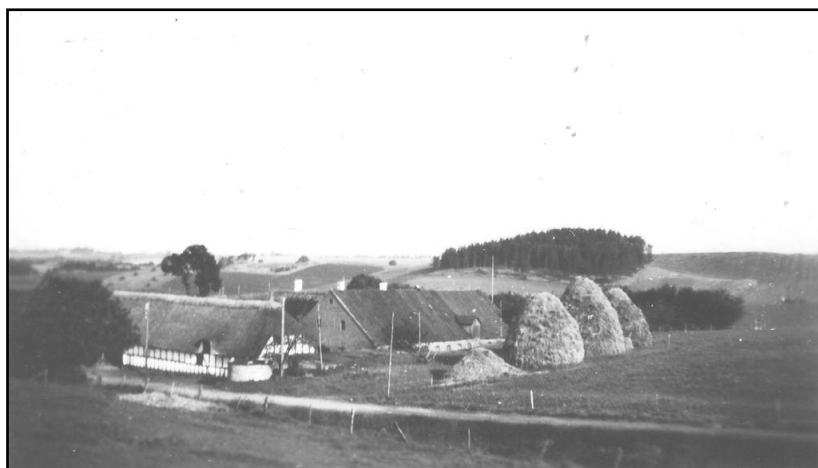

Nr. 97 - Persillekræmmeren - 2013

Hjemmet i Meldrup

af Ane Kirstine Pedersen (1856-1931), Blirup

Ane Kirstine Thomassen er født i 1856 på den østligste gård i Meldrup (Mel-drupvej 10). Den er i dag nedrevet med ny ejer og genopbygget i helt ny stil. Ane Kirstine blev gift i Blirup med gårdmand Elisius Pedersen. Her antog familien senere slægtsnavnet Fuglsbjerg efter en høj på gårdens mark. I 50 års alderen begyndte Ane Kirstine at skrive erindringer om sin barndom og slægt, en tid med overgang fra fæste- til selvejergårde og meget andet. Hendes oldefar var Niels Graver fra Værholm og findes omtalt i Persillekræmmeren nr. 72 "Minder fra min barndom og hvad ellers mor fortalte". Ligeledes findes der stof fra Ane Kirstines erindringer i Persillekræmmeren nr. 48 "Skæbner omkring et sølvkrus" og nr. 91 "Jerrick fra Blirup". Denne her refererede historie nedskrev Ane Kirstine i 1913.

Gården i Meldrup, ca. 1950.

Hjemmet i Meldrup

Niels Gravers datter Ide blev gift med ungkarl Rasmus Rasmussen fra Meldrup. De var kun gift i 5-6 år, så druknede Rasmus den 21. juli 1816 i Vær Sø under et forsøg på at redde sin 13½ årige tjenestedreng, som også var fra Meldrup, men de blev dér begge to. De var henne ved søen for at svømme med deres heste. Da jeg var barn, var der en gammel kone fra Haldrup, som kom i mit hjem og sang om ulykken, der var over tredive vers.

Ide og Rasmus havde 3 små børn. Ide blev gift igen den 26. oktober 1816 med ungkarl Niels Thomassen fra nabogården. De fik to sønner sammen. Den yngste Thomas var født 22. november 1821, det var min far. Som ung havde han en slem lungebetændelse, og rigtig stærk blev han aldrig. Sin værnepligt blev han fri for som gammel mands søn.

Vær sø med den gl. Præstegård. Bygget i 1654 og brændt i 1925. Skættehus th.

Niels Thomassen var en godsindet mand, men vist noget veg af karakter. Ide var en dygtig, men også en noget viljestærk kvinde. De har måske udfyldt hinanden på den måde.

Som ung pige kom min mor herhen i Meldrup for at tjene. Far og mor var gode venner i mange år. Den 12. maj 1849 holdt de bryllup. Det skulle have været stort gilde, og alt var vist ordnet til brylluppet, men så nåede rygten dem, "at tyskerne rykkede stærkt ind mod Horsens". (Slaget ved Dybbøl, se Persillekræmmeren nr. 11). Der blev jo så kun til et lille bryllup. Næste dag kom tyskerne.

Ide levede ikke uden et par år. Bedstefar Niels levede i 12 år mere, ham og mor kom godt ud af det. Bedstefar havde været soldat under Napoleonstiden (1800-1814), men han havde ikke været længere væk end i Rendsburg i Slesvig. En gammel mand fra Haldrup besøgte ofte bedstefar. Han hed Hans Peder Bødker og havde været med i Frankrig. Al deres tale drejede sig om den tid.

Jeg husker engang bedstefar gik med ham på vej til Haldrup, men de gik kun nogle skridt, så stod de igen, og armene gik lige så hurtig som munden.

Engang havde vi fået bedstefar til at danse med os. Far sang og spillede med ildklemmen (tang) på en skammel. Jeg havde fået fat i bedstefar, men var vild af mig og hans gamle ben kunne jo ikke følge med. Han udbrød da: "Na, na, Ane Kirstine, mussel, mussel sagte, mussel sagte". Et andet lille træk jeg kan mindes om ham. Min broder Niels ville have mig ud og malke hans køer. Jeg gjorde mig kostbar og ville ikke. Niels hentede bedstefar til undsætning. Så måtte jeg med.

En meget smuk og værdifuld sølvkande havde bedstefar haft med hjemmefra (se Persillekræmmeren nr. 48, hvor kandens værdi i 1982 blev fastslået på en auktion i London). Der stod en mands og en kvindes navn på låget og årstallet 1776. Bedstefars fars navn var det i alt fald ikke, idet hans navn blev sat på kanden med årstal 1816. Efter mors død kom far til at sælge kanden til en som rejste omkring for at købe gamle ting. Far fik det, han forlangte for den - 200 kr. - som han gav bror og mig, men vi var meget kede af, at han havde solgt kanden, men det pinte ham selv mest.

Vi var 8 søskende, men kun tre af os levede videre og blev voksne. Far var noget stille og indesluttet af natur, mor var en evig glad kvinde.

Den grundtvigske bevægelse, som begyndte her på egnen sidst i halvtredserne (1850'erne) nåede også mit hjem. Det skyldes nærmest to nye lærere, Møller i Haldrup og Morsing i Stensballe.

En dag far var i Horsens, købte han Birkedals prædikebog og gav den til mor. På den tid begyndte vi også at få ”Budstikken”. Dens udgiver var præsten F. C. Bojsen, også kaldet gamle Bojsen. I vort nabosogn fik de en kapellan, der hed Kirkeby, ham hørte vi jævnligt. Han var egentlig den, som lagde grunden til den tilslutning, der senere fra Søvind og Aaes blev til valgmenigheden i Bering (ved Hørning) og Odder.

Et lille minde fra min barndom. Jeg var med min mor i kirke, og da blev den lille salme sunget ”Guds ord det er vort arvegods”. Jeg kan tydelig huske min mor endnu, og hvad indtryk salmen gjorde på hende.

I 1869 havde vi skarlagensfeber, min lillesøster døde af den. Det var svært for mor at komme over. Et minde fra begravelsesdagen om hvad måde folk kan trøste. En mand, som også gerne ville sige mor et trøstens ord, sagde: ”Glæd dig nu Stine. Nu har I mere til de andre børn”. Jeg kan huske, hvordan harmen kom op i mor, men senere havde hun ondt af den mand, som var så fattig med alle sine penge.

Vi børn fik lov at komme på Højskole. Søster var på Testrup hos J. Nørregaard. Bror kom til Gedved hos P. Bojsen. Jeg kom til Rødkilde på Møn hos Andersen og F. C. (gamle) Bojsen, men det var først efter mors død.

Vejen gennem Meldrup, ca. 1970.

I februar fik mor en stærk gastrisk feber, som efter en halv snes dages forløb gik over til hjernebetændelse. Hun vidste godt, hvad der forestod, og hendes hoved ikke kunne blive ved at være klar, men hun gav sig selv og os, som blev tilbage i hans (guds) ånd, og som havde ført hende så godt til denne stund. Mor døde den 8. marts 1877. Far blev her i mange år efter. I flere år gik han som en ensom mand. Det var først, da der igen kom børn i huset, at han levede op. Min broder Niels havde nemlig fået gården i Meldrup. Børnene holdt han af og kunne gøre alting for dem. Han længtes hårdt efter dem, da enkelte af dem også begyndte at flyve fra reden. Far sov stille hen den 9. juli 1905.

Fra Vær Sogns Kirkebog

Ved at vande et Par Heste i Væhr Sø faldt Drengen Mads Rasmussen af og druknede. Gaardmand Rasmussen, som strax efter kom i samme Ærinde til Søen, iler øieblikkelig ned i Vandet for at redde den Forulykkede, men bliver selv Offer for sine menneskelig Bestræbelser og finder ligeledes sin

død i Vandet. Saasnart muligt bleve de optagne, Distriktslæge Mikish hentet og intet Middel forsømt til deres Redning; men Alt desværre forgjæves.

Kildeangivelse

Ane Kirstine Pedersen 1913. Erindringer I (privateje)

Svend Fuglsbjerg, 1964. Vor slægts historie, der bl.a. også indeholder erindringer af Ane Kirstine Pedersen, 40 sider A4 (privateje).

Grete Engsig-Karup (født Thomassen), 2012. Oplysninger og materiale vedr. Meldrup.

Mere om omtalte gård, se Persillekræmmeren nr. 48.

.Redaktion: FGS, POS